Universitatea „Petre Andrei" din Iași

Comisia de etică universitară

Dosar nr. 4/2025

Hotărârea nr. 3 din data de 29.01.2026

Comisia de etică universitară, în componența stabilită prin Decizia Rectorului nr. 64/17.12.2024, și în cvorum legal, prin Președinte: Lector univ. dr Cristi Danileț; Membri: Lector univ. dr. Narcisa-Gianina CARANFIL, Lector univ. dr. Constantin ILAȘ, Ruxandra CALFA – studentă, Delia SANDU – studentă,

S-a reunit online în ședința din data de 29 ianuarie 2026 pentru a lua spre examinare, conform art. 171 din Legea nr. 199/2023, solicitarea înregistrată sub nr. 4/2025 la secretariatul rectoratului UPA.

În baza raportului din 29.01.2026 întocmit de președintele Comisiei, constată următoarele:

I. Sesizare:

1. La data de 19.11.2025, V.F. a formulat o sesizare cu privire la G.I.C. Sesizarea a fost depusă prin email și înregistrată sub nr. 4 din 21.11.2025, iar la comisia de etică universitară a ajuns la data de 14 ianuarie 2026.

În esență, reclamantul a arătat că pe grupul de whatsapp al studenților pârâtul a folosit un limbaj agresiv și jignitor.

2. Reclamantul a depus ca dovadă o captură de ecran cu un mesaj dat de domnul G.I.C. ca răspuns la un mesaj anterior al reclamantului, în care pârâtul scrie următoarele: *„Ești prea limitat ca sa îți explic, dar totuși am sa o fac și când o sa ne vedem în realitate o sa îți explic și față în față. Eu nu fac nicio regulă, aici este un grup doar pentru notificări legate de facultate. Daca ai sa fii mai atent ai sa observi ca mai nimeni nu este de acord cu atitudinea ta, asta ca sa ți-o spun civilizat. Aici nu este un grup pentru cetățenii din Moldova sau din Romania, dar probabil ca ești la vârsta în care începi sa te maturizezi și tu, și atunci este de înțeles. Îmi cer scuze ca mi-am pierdut timpul sa te bag in seamă".*

II. Apărarea:

Studentului G.I.C. i s-a pus la dispoziție sesizarea, fiindu-i trimisă de
către președintele comisiei la data de 16 ian. 2026. El a fost de acord cu audierea pentru a-și exprima punctul de vedere.

III: Procedură:

1. Membrii comisiei de etică s-au reunit online la data de 22.01.2026. S-a constatat că sesizarea este admisibilă, conform art. 171 alin. (4) din Legea nr. 199/2023 și art. 6 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a comisiei de etică universitară al UPA Iași.

2. În probațiune, s-a convenit pentru ascultarea studentului în cauză.

3. Studentul pârâtul a fost audiat la data de 22 ian. 2026. El a recunoscut cuvintele adresate, dar le-a încadrat într-o discuție mai largă purtată în data de 18 nov. 2025 și a depus capturi de ecran cu întreaga discuție.

IV: Starea de fapt:

1. Comisia reține că V.F. și G.I.C. sunt studenți în anul
IV la Universitatea „Petre Andrei" din Iași, Facultatea de Drept, Economie, Științe Politice și Administrative, Specializarea Drept. Ei fac parte dintr-un grup de whatsapp al studenților intitulat „Drept" unde discută aspecte legate de facultate și programul de studii, așa cum rezultă chiar din mesajul expediat de pârât.

2. Fără îndoială, expresiile folosite de pârât ating demnitatea reclamantului, valoare ocrotită de Constituția României (art. 1 alin. 3) și Codul civil (art. 72). Or, libertatea de exprimare nu poate aduce atingere demnității unei persoane (art. 30 alin. 6 din Constituție).

Prima expresie – „*ești prea limitat ca să îți explic*" – este o judecată de valoare negativă, care atribuie interlocutorului o incapacitate intelectuală sau o inferioritate cognitivă. Nu are caracter descriptiv, ci stigmatizant. Nu este formulată în legătură cu o opinie punctuală („argumentul tău este limitat"), ci vizează persoana în ansamblu.

A doua expresie – „*ești la vârsta la care începi să te maturizezi și tu*" are caracter ironic și depreciativ. Sugerează imaturitate, lipsă de discernământ sau incapacitate de înțelegere. Adresată de față cu mai multe persoane, constituie o formă de umilire publică.

Ambele expresii sunt un atac la persoană (*ad hominem*) și sunt considerate o depășire a limitelor dezbaterii legitime, întrucât nu vizează ideea, ci demnitatea interlocutorului.

3. Rămâne de analizat dacă conversațiile adresate pe o rețea de socializare alcătuită de studenți pentru a discuta aspecte ce țin de modul de desfășurare al activităților universitare intră sub incidența normelor de etică și deontologie universitară, astfel încât abaterile să poată fi sancționate de organele proprii ale universității.

4. În primul rând, Comisia va enumera argumentele legale din care rezultă că respectarea normelor de etică și deontologie universitară este o obligație a studentului, ea fiind înscrisă atât în reglementări naționale (Legea învățământului universitar nr. 199/2023, Codul drepturilor și obligațiilor studentului), cât și în reglementări proprii (Cartea universitară a UPA Iași și Codul de etică și deontologie universitară a UPA Iași).

4.1. Studenții fac parte din comunitatea universitară (art. 14 alin. 1 din lege), drept pentru care trebuie să respecte îndatoririle din lege și din cartă (art. 14 alin. 3 din lege). Din Carta universitară face parte Codul de etică și deontologie universitară (art. 15 alin, 2 lit. b din și art. 18 din lege). În Cod se înscriu conduitele inacceptabile a membrilor comunității (art. 18 lit. b din lege). Sunt considerate abateri de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane „abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație" (art. 168 alin. 4 lit. b din lege).

4.2. Studenții au obligația de a respecta prevederile codului de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior (art. 18 alin. 1 lit f din Codul drepturilor și obligațiilor studentului).

4.3. Codul de etică și deontologie universitară la nivel UPA Iași face parte din Carta UPA (art. 24 din cartă). Unul dintre principiile de etică universitară este respectarea drepturilor și libertăților membrilor din comunitatea universitară (art. 5 lit. j din Cod). Când este vorba de demnitatea umană, normele de etică și deontologie presupun abținerea de la agresiuni verbale (art. 48 alin. 4 lit. c din Cod).

4.4. În cadrul UPA Iași în mod expres sunt interzise atingerile aduse onoarei, reputației și demnității persoanelor din propria instituție și alte instituții universitare (art. 26 din Cod) și sunt excluse umilirea, disprețul sau intimidarea, precum și acțiunile ce constituie atacuri la persoană (art. 27 alin. 1 și 2 din Cod).

4.5. Tocmai de aceea trebuie sancționate jignirile și orice comportamente care ating demnitatea ori creează o atmosferă intimidantă, ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare îndreptat împotriva unei persoane (art. 28 lit. b și c din Cod).

5. În al doilea rând, Comisia va argumenta de ce respectarea normelor de etică și deontologie universitară se impune inclusiv atunci când studenții folosesc platformele de socializare.

5.1. Regulamentul UE privind serviciile digitale din anul 2022 stabilește că tot ceea ce este ilegal în offline este ilegal și în online (Preambul, pct. 12).

5.2. Carta universitară se aplică în tot spațiul universitar (art. 15 din lege). Este considerat spațiu universitar și *mediul online*, constând în platformele sau grupurile

utilizate pentru activitățile didactice și extracurriculare și de cercetare organizate în cadrul instituției de învățământ superior" (art. 13 teza a doua din lege). *În orice împrejurare,* membrii universității au îndatorirea de a respecta etica profesională, așa cum e descrisă în Codul de etică (art.37 lit. b din Carta UPA).

6. Din aceste argumente rezultă că atât în mediul offline, cât și în cel online respectarea regulilor etice universitare este o obligație a studenților cât timp este vorba de activitățile universitare și comunitatea universitară. Ca urmare, această obligație se referă și la grupurile de discuții care folosesc diverse platforme de socializare online. Comisia remarcă că, indiferent de setările de confidențialitate, grupurile de discuții de tip whatsapp constituie un loc public în sens juridic, ceea ce impune o mai mare atenție modului de comunicare.

Oricum, la nivel UPA Iași, aceste norme trebuie respectate atât în medii publice, cât și în medii private – sintagma „în orice împrejurare" menționată mai sus fiind foarte clară în acest sens. Doar că în mediul digital, caracterul public al grupului (chiar restrâns) amplifică potențialul de afectare a reputației.

7. Ca urmare, fapta imputată pârâtului și recunoscută de acesta, expusă la pct. I.2 se încadrează în abaterea prevăzută de art. 168 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 199/2023 și art. 53 lit. b) din Codul de etică și deontologie universitară, fiind obligatoriu de sancționat potrivit art. 28 lit. b) și lit. c) din Codul de etică și deontologie universitară al UPA Iași.

Comisia a analizat și contextul adresării cuvintelor imputate pârâtului și nu le-a găsit nicio justificare. Asta nu îl absolvă pe studentul reclamant, la rândul său, precum și pe ceilalți participanți la discuțiile de pe grupuri, de a adopta o atitudine respectuoasă și tolerantă față de colegii care nu sunt de acord cu opiniile sau acțiunile lor.

8. Cu privire la sancțiune, având în vedere că pârâtul a recunoscut fapta, Comisia de etică apreciază că este suficient un avertisment scris, potrivit art. 174 alin. 3 lit. a) din lege.

V. Starea de drept: la soluționarea prezentei sesizări s-a ținut seama de prevederile art. 171-174 din Legea nr. 199/2023 a învățământului universitar, Codul drepturilor și obligațiilor studentului, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 4394/2024, Regulamentul de organizare și funcționare a comisie de etică universitară aprobat de senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 2 octombrie 2025, Codul de etică și deontologie universitară aprobat de senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 28 mai 2024.

Pentru aceste aspecte, în unanimitate, Comisia de etică universitară a UPA,

Hotărăște:

Conform art. 171 alin. 9 din Legea nr. 199/2023, admite sesizarea formulată de studentul V.F.

Potrivit art. 174 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 199/2023 și art. 55 alin. 2 lit. a) din Codul de etică și deontologie universitară a UPA Iași dispune sancționarea cu ***avertisment scris*** a domnului G.I.C. student la Universitatea „Petre Andrei" din Iași,
Facultatea de Drept, Economie, Științe Politice și Administrative, Specializarea Drept

Conform art. 174 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, sancțiunea va fi fi aplicată prin decizia rectorului.

Prezenta hotărâre se va comunica către studenții V.F. și G.I.C.

Cu drept de contestație, în termen de 30 de zile de la comunicare, la Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar.

Soluționată la data de 29.01.2026.

Semnează:

Președinte – Lector univ. dr. Cristi Danileț:

Membru – Lector univ. dr. Narcisa-Gianina CARANFIL:

Membru – Lector univ. dr. Constantin ILAȘ:

Membru – Ruxandra CALFA, studentă:

Membru – Delia SANDU, studentă:

Avizează:

Dana Larisa Drugă – avocat UPA

Red. CD, 20.02.2026